

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
1. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagybíró és többszöri hirté-
tésként kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

37. szám.

Brassó, Kedd, márczius 30-án.

II. évfolyam 1886.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ“

ezintű

politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap
második évnegyedére.

Lapunk 1886. április elsejével a második év-
negyedbe lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. —
Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedjen-
nek előfizetéseiket mielőbb megújítani, minthogy lapot
csak úgy küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen
beküldetnek.

A hazafias cél iránti tekintetből kérjük lapunk
szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (ápr.—jun.) 1 frt 80 kr.

Félévre (ápr.—szept.) 3 „ 50 „

Három negyedre (ápr.—decz.) 5 „ 30 „

Az előfizetéseket legegyszerűbben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó“ kiadóhivatalába.
Kiváratra bárkinek mutatványsszámmal készsége-
sen szolgálunk.

Mint eddig, úgy ezentul sem fognak kimélni
semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség
b. tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az erd. földhitelintézet kérdéséhez.

(Z.) A „Brassó“ 35-ik számában W. alá-
írással egy cikk jelent meg a földhitelintézet-
ről. Ehhez kívánok ma hozzászólni. Rövid idő
mulva faktummal fogunk szemben állani. Az
alapszabály-tervezet kész, e perczen az em-
lékirat is át van már nyújtva a kor-
mánynak. Helyén s idején van tehát, ha tisz-
tázzuk nézeteinket.

W. ur két szempontból tárgyalta a kér-
dést. Először, hogy a földhitelintézet létesítésé-
nek eszméje a kulturegylettől indult ki s má-
sodszor, hogy az új intézetnek mintegy kiegé-
szítő részét kell képeznie amannak.

Tagadhatatlanul igaza van e kettőben s
a kulturegylet csakugyan büszke lehet, hogy
ily eszme tőle eredt s annak megtestesítése
kebeléből indult ki.

Ez egymagában többet ér néhány iskola
és óvoda felállításánál. Megmenti a földbirto-
kost az uzsorától s megmenti a kereskedőt és
iparost a teljes tönkrejutástól. A földhitelinté-
zet öt százalékra fog dolgozni. Ez oly olcsó
pénz, a melyről eddig a mi szegény népünk
még álmodni sem mert, s erős meggyőződés-
sem, hogy rövid idő mulva ez intézet kezében
fogja tartani nemcsak a magyar földmivelőt,

kereskedőt és iparost, hanem más nemzetisé-
giteket is. Mert nálunk a földolog az olcsó
pénz. Ha ez meglesz, sokkal előbbre leszünk.
— Ezzel tehát tisztában volna mindenki s eb-
ben feltétlenül igazat ad W. urnak.

A földhitelintézetnek szoros összefüggésben
kell lennie a kulturegylettel, annak mintegy
kiegészítő részét képezni, — ugymond a cikk
második része. Ez is helyes. Ezt megkövetel-
heti a kulturegylet, mert ő adott impulzust a
cselekedetre. De ez talán természetes is.

Azonban más kérdés az: miből álljon ez
a szoros kapocs és szerves összefüggés. Ebben
a kérdésben nem tudok egyet érteni W. urral
s azt hiszem, kevesen is lesznek e tekintetben
az ő pártján.

Azt mondja W. ur: „Mi részünkről külö-
nösen egyre kívánjuk az érdekelt intézmények
figyelmét felhívni és ez az, hogy igen jó és
célszerű volna, ha a földhitelintézet a kölcsö-
nőkért való folyamodások, az ingatlanok becs-
értékének és a hitelviszonyok megállapításának
kérdéseiben mindig direkt a kulturegylet fiók-
választmányaival értekeznek és ezek vélemé-
nyeiket kérné ki, s ha viszont a választmányok
is ezen megkereséseknek elnökségeik után
megfelelnének. A földhitelintézet ily uton biz-
tos és lelkiismeretes közegeket nyerne, melye-
ket csak a becsületes ügybuzgalom és a szent
cél iránti nemes odaadás vezetne.“

Ebben sehogy sem egyezhetünk meg cikkk-
író urral. Annyi igaz, hogy ily uton a föld-
hitelintézet nagyon olcsón jutna célhoz s lel-
kiismeretes közegekben sem szenvedhetne hiányt,
a mi igen fontos tényező.

Csak hogy itt egyszersmind más kérdés is
merül fel. Hol vannak azok a kulturegyleti
elnökök, a kik ily terhes feladatot magukra
vállalnának? Vegyük csak Brassót. Egy bol-
gárszegi egyén kölcsönt kér ingatlanára. Az
elnökség valamely tagjának, a ki ezen felada-
tot végzi, el kell mennie az illető ingatlant
megtekinteni, azután a telekkönyvbe betekin-
teni, kivonatot kivenni, a birtokot esetleg bi-
róilag megbecsülni s nem tudom mi mindent
megtenni, a mi ily alkalmakkor szükséges. —
Egy másik fél a Gácsmajorból jelentkezik, egy
harmadik Martonfalván, egy negyedik Deres-
tyében s egy ötödik Hétfaluban. Hol van az
az ember, ki erre „csak becsületes ügybuz-
galomból s a szent cél iránti nemes odaadás-
ból“ vállalkoznék? Hisz erre külön foglalko-
zás kellene! Alig hiszszük, hogy az igen tisz-
telt cikkkíró ur találna ilyen elnököket. Mert
a hazafiság szép és szent fogalom; de nem
annyit tesz, hogy az ember rendes kötelessé-
gei mellőzésével oly dolgoknak szánja magát
s idejét, a melyek mellett csupa hazafiságból
éhen halhatna.

Igen, ha a kulturegylet vidéki elnökei mind
pénztözsérek volnának; az aztán más volna!
De eltekintve ettől is, a ig lesz egy-egy egyé-
niség, a ki tiszteletbeli állása mellett ily óriási
felelősséget vállaljon magára s esetleg nyugal-
mas életét nyugtalanítsa.

Igaz, hogy a földhitelintézet nem von-
hatná őket felelősségre, mert hát nem fizetett
közgei; de a felelősség mindenesetre erkölcsi
s becsületbeli.

Ezzel azonban az intézetnek sem volna
elég téve. Neki oly közegek kellenek s erre
feltétlen szüksége van, a kiket esetleges önhi-
bájukból eredő károk miatt teljesen felelősségre
vonhat, a kik erkölcsileg és anyagilag felelő-
sek. Ilyenek pedig csak a rendes képviselők
lehetnek, s ha a kolozsvári földhitelintézet a
nagyobb vidéki városokban fiókintézeteket nem
állít — a mi kezdetben fölösleges is — úgy
legalább teljesen megbízható képviselőket kell
tartania, mint a hogy teszi azt minden más
pénztözsé. Ebben térnek el a mi nézeteink, s én en-
nek igen nagy fontosságot tulajdonítok. Talán
lesznek mások is az én véleményemen. Az
eszmék tisztázására még van idő, mondja el
kiki a maga véleményét.

Belföld.

Fontos minisztertanács. A budai kormányelnöki
palotában fontos minisztertanács volt 26-án délután
6 órakor. E minisztertanács, melyen gr. Széchenyi
Pál földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter
jelentést tett legutóbbi bécsi útjának eredményéről,
az Ausztriával való kiegyezés megújításának még füg-
gőben levő kérdéseivel foglalkozott. A kiegyezési
kérdésekkel tudvalevőleg szoros kapcsolatban áll a
Romániával megújítandó kereskedelmi- és vámserző-
dés ügye is, melyre nézve Neményi Ambrus képviselő
a Házban a kereskedelmi minisztert meg interpellálta,
a következő kérdéseket intézve hozzá: „Van-e kilátás
arra, hogy a szerződés nemsokára következő lejártáig
annak hatálya meghosszabbíttassék? Ha ez nem sike-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Husz év mulva.

— Elbeszélés. —

184* február hó egyik borus napja volt. Két
ifjú ember a félig kinyílt pajtában állott, mely mellett
egy malom látszott. Hosszabb ideje állottak ott újabb s
újabb kísérletet téve a végső bucsu iránt.

— Légy erős Rózsám, ne nehezítsd az elválást,
— mondá a fiatal ember, átölelve a mellette álló, zo-
kogó fiatal leányt. — Nem lehet a dolgon változtatni;
ma reggel is beszéltem atyámmal, kértem feledje el a
régii haragot és béküljön ki testvéremmel, tekintse sze-
relmünket. De ő olyan kemény, mint a kő. Ebben a
te atyád sem más.

— És te is majdnem oly hirtelen s makacs le-
szel, mint atyáink — mondá a leány sirva. — Légy
kissé türelmes. Talán belátják végre mindketten, hogy
semmi okunk erre az ellenségeskedésre; talán mégis
beleegyezésüket adják egybekelésünkhöz.

— Én feladtam e reményemet. Ha két testvér
husz évig lakik alig egy köhajtásnyira egymástól és
megtehetik azt, hogy ezen hosszú idő alatt egy árva
szót sem szólnak egymáshoz; ha az egyik leányának,
a másik fiának kérését megtagadja s csak annyit mond:
„Jöjjön el előbb fivérem s vallja be, hogy ő a hibás,

addig még a számat sem nyitom ki érte s nem enge-
dem, hogy az én gyermekem legyen az ő gyermeke“
akkor azt mondom, itt a reménynek már nincs helye;
s ha nem akarok lemondani rólad, a mit sehogy sem
fogok megtenni, önállóságra kell törekednem, lelkem,
atyám segítsége nélkül. Atyád majd beleegyezik, ha
elmondom neki, hogy odaát Amerikában oly gőzmal-
mot állítottam, mint az övé itt. Nem tart soká s ak-
kor, édes Rózsám, ismét itt leszek mint független,
önálló ember s elviszlek az atyák haragja daczára!

— De az oly messze van! — suttogá a leány.
— Pedig úgy fáj már is a szívem! Mily makacs is
ez a két férfi! Tulajdon atyámról is csak ezt kell
mondanom. Hisz alig volt okuk a vitatkozásra!

— Igen, — tette hozzá gyorsan Mátyás, — és
mily jól dolgozhatnának együtt s nem mindenik a ma-
ga módja szerint. A te atyádnak ép oly szüksége
volna itt a gőzmalomban az én öregem tiszta, higgadt
gondolkodásmódjára, mint az én öregemnek a te atyád
tág látókörére s vállalkozási szellemére.

— Ah, de az atyák nem akarják ezt belátni! —
sóhajta Rózsám. — Félek, hogy az egyenetlenségnek ad-
dig nem lesz vége, míg a balsors nem lép közbe s
mindkettőjökkel érezteti súlyát.

Mátyás kételkedőleg rázta fejét.

— Már azt sem tudom, lehet-e egyáltalában va-
lamit remélni. Anyád e remények áldozata lett. Az én

anyám oly gyenge, hogy nem is merészel szót tenni,
sőt ellenkezőleg, feltétlenül hódol atyám szavainak;
pedig nagyon fáj szegénynek s ez epeszi, hogy egyet-
len rokonával nem közlekedhetik. Nem is érte szegény,
honnan veszem én azt a bátorságot, gyermekkorom
óta eljárni nagybátyám malmába. Atyám tudta, hogy
nálam nem szabad a végletekig vinnie, azért mindig
szemet hunyt. Tudja most is, hogy én egész komolyan
akarok Amerikába vándorolni. Elbucusztam tőle, mi-
előtt ma délben a felvidékre utazott volna. Egy óra
mulva itt lesz a gyorsposta; néhány nap mulva a
kikötő-városban leszek, a hol azután majd az ügynök-
kel elvégzem a többit.

Rózsám fájdalmas tekintet vetett a házuk előtt
elfolyó folyamra.

— Már nagyon felenged az idő, — mondá az-
után. — Nemsokára megindul a jégzajlás! Szeretném,
ha atyám már itthon volna; ő is a felvidékre ment
fakészlete után látni. Remélhetőleg szerencsésen ér-
keznek haza atyáink. A szél oly barátságatlanul sü-
völtött s hir szerint odafenn a hegyekben igen nagy
hótömegek vannak még, hűvös lehet ott a hegyek
között!

Mátyás szórakozottan hallgatta a beszédet. Egy
tekintet órájára tudatta vele, hogy itt a legfőbb ideje
az indulásnak.

(Folytatása következik.)

rülne, minő intézkedéseket szándékozik a kormány életbe léptetni a romániai prohibítív rendszerrel szemben? Hajlandó-e a miniszter fölvilágosításokat adni a szerződési tárgyalásnak jelen stádiumáról s az okokról, melyek e tárgyalásokat mindeddig késleltették?”

Szilágyi Dezső választói között volt f. hó 26-án Kifejtette újabb magatartását s álláspontját s jelezte egyszersmind magatartását a jövőben is. Szavai viharos tetszésre találtak. Választói mindenben helyeselték eljárását.

K ü l f ö l d.

Bolgár királyság. Sándor bolgár fejedelem helyzetéről érdekes dolgokat ír a „P. L.” berlini levelezője. Az oroszbarát Zankov pártja tudvalevőleg nagy akciózt fejtett ki ellanyira, hogy a fejedelem erélyes rendszabályokkal volt kénytelen megfékezni az Oroszország javára menő izgatást. Berlinben úgy látják, hogy a bulgár kormány magatartása III. Sándor orosz császár és Sándor bulgár fejedelem között előre végig nem látható kellemetlenségek forrása lesz. Bulgáriában különben a nép között már is akkora az orosz propaganda, hogy — mint különben már jelzik is Szófiából, — Sándor fejedelemnek alighanem egy új heroikus cselekedetre lesz szüksége, hogy trónját megtarthassa. Még nem tudni, vajjon Sándor fejedelem maga-magát fogja-e az egyesült Bulgária királyává proklamálni, vagy pedig fegyverbe szólítandó népe fogja-e ezt megcselekedni? Hogy azonban ez a szándék megvan, az csaknem kétségtelen. Másrészt azonban bizonyos, hogy Sándor fejedelem ilyesmit nem fog merészlni, hacsak nem tudja bizonyosan, hogy háta egy vagy más hatalmasság részéről fődözve van.

A keleti kérdés.

Mint a „Havas-ügynökség” magánforrásból értesül, Oroszország határozottan (formaszerűen) visszatartotta Olaszország azon javaslatát, hogy Kelet-Rumélia kormányzójává mindig Bulgária uralkodó fejedelme neveztesse ki. A többi hatalmak nagyobb része kitérőleg válaszolt, a nélkül, hogy határozottan kijelentették volna, hogy ellenzik e javaslatot.

Athén, márczius 28. A tartalékosok két újabb osztálya ápril negyedikére behivatott.

London, márczius 28. A „Reiter-ügynökség” megczáfolja azon hirt, hogy a viszony a szultán és Sándor fejedelem közt meghidegült volna. A porta hajlandó elfogadni kinevezési kérdés bármely alakú megoldását, mihelyt ez iránt a hatalmak megegyezésre jutnak. Egyedül Oroszország kifogásai halogatják az értekezlet összeülését.

Román lapszemle.

II.

Cogalniceano.

A nagy román államférfi az Olaszokban székelő torradalmi magyar komité és Cuza kötötti szerződést reprodukálva, azt mondja, hogy ők — kik? — úgy tekintik, mint Magyarország és Románia közötti törvényes aktust. „Ez a tény — ugymond, — jogot ad nekünk romániai románoknak, hogy mi is felszólhassunk a Kárpátokon túli testvéreink mellett és hogy kérjük azoknak az 1859—60-ban kötött szerződésnek szentül megtartását.” És a „Gazeta”-nak egy szava sincs most azon konvencziók ellen, sőt ő is azok alapján dicséri Cogalniceanót, a ki azt akarja elhíttetni a világgal, hogy a nemzetiségi törvény nálunk azoknak a konvenczióknak folyamánya. — Most meg azzal áll elő, hogy még azt sem tartjuk meg s Bobesti idézve, nekiront Apponyinak, Szilágyi Dezsőnek és dicséri a „Gazeta” fejezhollóját, Mocsáry Lajost s forgatja szemeit annak mámorában, hogy lám Magyarország polyglott állam s Tisza nagy veszelty elö erőszakos magyarosításával.

A mint látjuk ugyancsak beleüti Cogalniceano uram az ő orrát oda, a mihez semmi köze, t. i. Magyarországhoz belügyeibe. — Mocsáry dicsőítése után következik Lengeru Juon brassói ügyvéd felmagasztalása és Imrich képviselő „zó iszt esz” beledudolása, miket olvasóink jól ismernek a brassó-megyei köztörvényhatóság múlt év deczemberi gyűléséből.

Ezek sem hitték valaha, hogy őket Cogalniceano így felmagasztalja.

Közli Kossuth, Klapka, Telekinek az agensekhez intézett utasításait, Kossuthnak az államegység felőli véleményét s azt kérdezi, hogy hogyan hiszszük mi magyarok ezek után, hogy megölhetjük (?) a románnyelvet, melynek Románia az ő hazája és a szerbet, melynek Szerbia az ő hazája. Hat millió magyar akar megölni tízmillió nem magyart, de okos ember nem mondhatja, hogy ez valaha sikerüljön.

Cogalniceano szerint nemcsak Magyarországon, de Erdélyben is a latinnyelv volt az állam nyelve. — És ime a „Gazeta”-nak még ehhez sincsmon danivalója, pedig jól tudja, hogy a nemzeti fejedelmek alatt a

magyar nyelv volt az ország nyelve; ismeri az akkori törvényeket, melyek magyar nyelven hozattak. Szerinte az erdélyi románok szerették a latin nyelvet, mint testvért t. i. 1848 előtt és a „Gazeta” a világért sem merné felvilágosítani Cogalniceanót, hogy a románok qua politikai nemzet 1848 előtt Erdélyben nem léteztek, pedig az unio trium nationumot hány-szor emlegetik!

Odaét aztán ilyen darázscsipe két nagy férfiúnak elhiszik, hogy a románok 1848 előtt tejbe-vajba voltak fürösztve a latinnyelvvvel. „Igen, de 1849 után az erdélyi románok — ugymond — megtanulták a németnyelvet s ezzel éltek 25 évig és panasz ellene nem hangzott; de most ime a latin, a német után egy harmadik államnyelvet: a magyart kell, hogy tanulják. — Mennyi vad darázs zsvong e beszédben és a „Gaz.” a világért nem mondaná: „Hess, ne hazudj.”

„A magyarok fejükbe vették, hogy főleg a románok legyenek magyarokká. Ezért irtó háborút (?) indítottak a román nyelv, iskolák és a román kultúra ellen; a románok ennek ellentállnak és ezért vádolják az erdélyi románokat, hogy a magyar állam ellen konspirálnak. Ime, — ugymond, — a feltalált dákórománizmus, a felszínre került irredentizmus.”

Mi az a dákórománizmus? Szerinte a magyarok megtalálták Laurian régi Dáciájára térképét. Cogalniceano elég ravasz, hogy elhallgassa „Dacia moderna” térképét a Tiszaig, melyet szintén csak Laurianu komponált, ő csak a „dacia vechie”-t emlegeti. Hát a „Gazeta”? Ő egyiket sem ismeri. Ez aztán a vad-darázs zümmögés! „Aztán mit tehetünk mi románok arról, ha az szent Uristen úgy alkotta, hogy Erdély, Moldova és Oláhország mellett legyen s hogy az a három együtt alkotta a régi Dáciát.” (Taps.) Az Ujdáciáról nem beszél, elég ha a régit megtapsolták... és eltagadhatjuk-e mi a magyarok kedvéért a mi eredetünket s hogy az ő kedvükért megváltoztassuk a földrajzot, a földrajzi könyveket s hogy azt mondjuk, miszerint Erdély a világ teremtmése óta arra volt rendelve, hogy legyen Magyarország? (Taps.) Az a régi térkép most Budapesten a vesszőparipa, ezzel támadják ott a jó Babesiut s miserabilis és barbár a kárpátokontuli testvérek helyzete. A román nyelv számúzza van a parlamentből. — Hogy hány száz esztendeig volt Magyarországon, akár a volt Erdélyben a román nyelv parlamenti nyelv, azt nem mondja meg sem a nagy statusférfi, sem a „Gazeta.” találja ki a bukaresti parlament. Vad darázs bujt ezeknek fejeikbe.

Azt hiszszük, eleget közöltünk C. beszédéből annak kimutatására, hogy olyan dákóromán ő kegyelme, vagy legalább úgy fitogtatja magát, mint akármelyik Ocăsiu, Sacăsiu s midőn így mer szólni: „Kárpátokon túli testvéreink sorsa tőrhetetlen élethalál harc” akkorát füllentett a nagy államférfi, hogy nem érdemes vele többet foglalkozni.

Szegény moldovai csángók, de meghálálnátok ti Cogalniceanonak, ha olyan magyar iskoláitok volna, mint Bákó és Románmegyékben, milyenek a románoknak vannak csak itt Brassómegyében! Cogalniceanonak épen az a célja, hogy felejtjük el, miket ígért ő egykor a moldovai csángóknak.

Más háza söpör, előtt a helyett, hogy önmagát tartaná tisztán. A „Gaz.” pedig tapsol s így riad fel: „Ez aztán a nagy ember!” Da Domnule. Czenkalji.

Ipar- és kereskedelmi egyesület.

— Zikelli Henrik felolvasása. —
(Vége.)

Ezen törekvések odairányulnak, hogy a magas kormány felkérésék, földmívelési, erdészeti, bányászati ipartermékek számára a vasuti tariffákat a lehető legmérsékeltebben alászállítani.

Az elmondottak után azon kérdés merül fel: mely irányban manifestálja iparunk jövőben életképességét? — mert jegyezzük jól meg „mi nem akarunk becsületben tönkre menni, hanem becsületben tovább fennállni” s a kor követelményeinek megfelelni —

A ki a budapesti országos kiállítást meglátogatta s azt alaposan megtekintette, az bizonyára azon tapasztalatot nyerte, hogy ott Brassó nem foglalta el a legutolsó helyet, hogy Magyarország s melléktartományai fogyasztó piacot kell, hogy képezzen iparunk számára s kissé erélyes utánjárás mellett csakugyan képez is, — csak hogy az ipartermékeknek a kereslet igényeit kell kielégíteni.

Meg vagyok győződve, hogy ezen feltevésem sok kételye ad okot. Csak hogy itt azon kérdést bátorodom kockáztatni, mit tettek Brassó város iparosai eddig, hogy elvesztett piacaik helyébe újakat keresenek s nyerjenek is? Vajjon el vannak-e készülve s mit akarnak tenni akkor, ha Románia elzárja vagy

megnehezíti a kivittelt? Erős meggyőződéseim, hogy közülünk sokan gondolkoztak már e felett, a nélkül azonban, hogy célhoz értek, vagy ahhoz csak közeltek volna is. A kivándorlás Romániába nem sok sikerrel biztat, sőt teljes tönkrejutással fenyeget, minnek bizonyítékát leginkább az ott lakó, innen kivándoroltak adják, kik ott keservesen keresik napi kenyerüket.

A kereskedelmi és iparegyesület komoly meggondolás szüleménye s gróf Schweinitz Gyula közgazdasági előadó indítványára alakult. Feladata tisztán nemzetgazdasági, mellőzve minden politikai vagy nemzetiségi kérdést s taán nem tulzok, ha azt mondom, hogy jelenleg a létfenntartás kérdésével foglalkozik.

Sajátságos kórtünete napjainknak, hogy csaknem minden nemzetgazdasági kérdés összeköttetésbe hozatik a nemzetiségi kérdéssel. A kereskedelem és ipar, uraim, nemzetközi, a mint általában a munka. A bábéli torony építésének ideje rég elmúlt s mindnyájunk érdekében feküdnék felkarolni mindent, a mi közös érdekeinket előmozdíthatja, mert tudvalevőleg az egyetértés hatalmat kölcsönöz.

A magas kereskedelmi miniszterium minden lehető módon törekszik emelni az ipart és kereskedelmet, mit ez már azzal is bizonyított, hogy több itteni ipar-telepet is évek hosszú sorára adómentesített, sőt anyagi támogatásban is részesített, sőt nem tagadta meg támogatását e fiatal egyesülettől sem s így talán eléggé világos s könnyen felfogható mindenki előtt, hogy minden életrevaló hazai ipar csak úgy vergődhetik zöld ágra s juthat virágzásra, ha azt a magas kormány támogatja s mi ezzel egyet értünk, minthogy a kormány a kereskedelem és ipar emelésében véli feltalálhatni a szükséges adóalapot, a melyet ennek természetes fejlődésénél meg is talál.

E fiatal egyesület, mint eddig is, ezentul is csak egészséges nemzetgazdasági politikát fog üzni — daczára, hogy rosszakarói politika tendenciákkal vádolják — ez azonban kizár minden nemzetiségi jelleget, sőt ellenkezőleg magába egyesíti az összes nemzetiségeket ezen jelszóval: „imádkozzál és dolgozzál!”

Végül még csak néhány szót egyesületünk eddigi működéséről.

Az egyesület statisztikai adatokkal ellátott s külön kinyomatott emlékiratban melegen ajánlotta a romániai vámszerződés megújítását;

az egyesület a nagyobb keleti városokban levelezőket állított magának;

az egyesület a budapesti kiállítás alkalmával lehetővé tette a kevésbbé jó módúaknak a kiállítást a képzelhető legolcsóbb áron megtekinthetni;

a gyorsvonatok beszüntetése alkalmával az egyesület kérvényileg kereste meg a közlekedési minisztert a gyorsvonatok visszaállításáért, fájdalom eddig még eredménytelenül.

Az egyesület elnöksége feladatául tűzte ki magának a hazai ipar s kereskedelem minden komoly törekvését hathatósan támogatni s daczára az idő mostohaságának, kieszközölni mindazt, a mi egyeseknek majdnem határos a lehetetlenséggel.

Az egyesület legújabb törekvései egy iparczikkekből álló minta-árucsarnok felállítására, melyről bővebbet tagtársunk, Lootz F. J. ur fog szólhatni.

Azt hiszem, serdülő egyesületünk tagjait, jóakaróit s barátait sikerült felvilágosítani céljaink s törekvéseink felől s e reményben engedjék e szerény felolvasást azzal zárnom be, hogy tiszteletbeli tagunk, gróf Bethlen András főispán ő méltóságára mond hassak önökkel egy szívből jövő „éljents”-t.

A hazai ipar.

Dr. Koós Gábor budapesti jeles tanár egyik tanulmányos felolvasását „Kereskedelemről a kereskedőnek” czimen kis füzetben adta ki. Az érdekes felolvasásból közlünk egy kivonatot. Okuljunk azon, tanuljunk belőle.

Erdélyben, — ugymond — Segesváron komlót termelnek, de a brassói sörgyáros nem veszi meg, mert nem saazi (cseh komló), kénytelen tehát a termelő ügynök útján eladni potom áron a saazi kereskedőnek, az megveszi, kiszállíttatja, a brassói sörgyáros pedig ír neki, hogy küldjön komlót; a saazi kereskedő ki sem bontja, hanem lekaparja róla a ragczedulát, bemázoja helyét enyvvvel, ráragasztja a maga czéduláját s így szépen utnak indítja; a világlátott komló megérkezik Brassóba, most már jó a brassói gyárosnak, mert saazi, de nem volt jó addig, míg segesváriának nevezték s ki iszsza meg ennek az árát? Az a ki sört iszik.

Különben e vidék gyárosairól még több ily adattal is szolgálhatunk. Oly készítményeket, melyeket mi az országban nagyban gyártunk, Brassóba egyesek

Angliából hoztatnak, a románoktól tanulnak, a kik Franciaországból hozatták azon cikkeket, melyeket tőlünk szomszédjaiktól beszerezhetnének könnyű szerre. Így például egyik brassói gyáros a szódát Angliából hozatja, (különben ezt sok kereskedőnk megteszi, tájékozatlan kisebb kereskedők vagy gyárosok kedvéért) mert nem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy nekünk Boeskon, Mármarosban nagyszerűen berendezett szodagyárunk van, vagy isten tudja mi okból.

De térjünk közelebb a dologra, mert föl akarom hívni kedves hallgatóim figyelmét bizonyos körülményre, hogy teljesítsünk egy kis hazafiságot, ne adjuk el hazánkat, nem hazaárulást értek ez alatt, egyszerűen gyapjuárulást.

De miért ne adnánk el, ha nem veszik ide haza, azt felelik rá gazdáink, csak nem gyújthatjuk föl s égethetjük el a miért mi oly keservesen fáradtunk.

Épen itt a hiba, de nem gazdáinkban, ők kénytelenek eladni áruikat oda, a hol azokat megveszik.

Nem is gyárainkban a hiba, mert gyárunk van elég, csak néhányat kell fölemlítenem s kegyetek be fogják látni, hogy többel rendelkezünk, mint a mennyire szükségünk van; mindjárt itt van közelünkben a losonci, gácsi, pozsonyi posztógyár, mindenik a kor igényeinek megfelelőleg berendezve; három-négy van N.-Szebenben, több mint nyolcz-tíz Brassóban, nem is említve a közegi, német-prónai, privigyei, veszprémi, besztarcebányai, radványi, tóvárosi, leibitzi kisebb-nagyobb telepeket s posztós egyesületeket.

Nem is gyárainkban a hiba, mert ők mindent készítenek, a miről tudják, hogy tőlük megveszik.

A hibásak, részben mi magunk, részben és fő részben kereskedőink.

Engedjék meg, hogy bebizonyítsam, hogy sok visszasság megszüntetése senkitől mástól nem függ, senki más nem segíhet rajta, nem segíhet a kormány, nem segíhet a vásárló közönség.

Mi 1883-ban 21 (21.112,492) millió forint értékű, 1884-ben 6 (5.882,576) millió forint értékű gyapjut szállítottunk külföldre; miért tesszük ezt, mert nem tudjuk értékesíteni ide haza, gyáraink nem vesznek meg, mert a mit megvesznek, sem tudják mire földolgozni.

Külföldről pedig behoznak évenként 50—40 (1883-ban 50.826,352 frt; 1884-ben 41.372. 302 frt) millió forint értékű gyapjuszövetet (behozatali többlet).

Miért kell ezt behoznunk?

Egyszerűen azért, mert kereskedőink Brünben rendelkeznek.

Első és fődolog volna tehát az, hogy kereskedőink ne hozhassanak be oly árukat, melyek idehaza gyártatnak; miután azonban csakis vámmal lehetne segíteni s ezt mni viszonyaink meg nem engedik, más-ként nem segíthetünk, mint az által, hogy bizonyos előnyöket adunk azon kereskedőinknek, kik honi cikkeket árulnak, azon arányban, mint a milyen arányban azt teszik.

Például tisztán honi gyapju-, gyapot- s lenszöveteket áruló kereskedőinknek adjunk 25 évre szóló adómentességet, a többieknek pedig a mily mérvben ki tudják mutatni gyáraink által, hogy mennyi honi szövetet adnak el évenként; s bizonyos segélyezés által elérjük azt is, hogy keletkezni fog oly üzlet, mely a magyar gyártmányoknak utat fog törni s a külföldieket lassankint ki fogja szorítani.

(Vége következik.)

Fogarasmegye rovata.

Fogarás, 1886. márczius 25.

Mialatt országos képviselőink a megye-rendezési törvényjavaslat 8-ainak bonczolgtatásával foglalkoznak, azalatt Fogarasmegye nagytermében a megye gazdasági viszonyainak emelésén tanácskozána f. hó 17-én, mely elég közérdekűnek látszik arra nézve, hogy e becses lapok hasábjain itt helyet foglaljon, ha egyébként nem, legalább, hogy tudomást vegyenek mások is arról, hogy élünk még mi is itt s közremunkalunk egy remélt jövő megalapítási kísérleteiben.

Ha a jelzett megyei gazdasági egyetel közgyűlésének lefolyását akarnám vázolni, azzal hamar készen lehetnék; elmondhatnám, hogy a megyéje anyagi és szellemi ügyeinek fejlesztésében kitartó buzgalommal működő főispán, mint egyeteli elnök Horváth Mihály ő méltósága a helyzetet feltüntető s méltán megélt elnöki megnyitása után, a titkár fölolvasta az egyetel évi működéséről rövidbe foglalt jelentését, a tagok lelkiismeretes buzgósággal tárgyaltak az előterjesztett ügydarabokat s a gyűlés hasonló élnjezések között, mint megnyitott, bezárattott.

Ez azonban rendes lefolyása a legtöbb gyűlésnek s így csupán annyiban bírja a fölemlítés jogosultságát, hogy a korábbi időkben a mennyiszor így folytak le itt a gyűlésezések, ma csak annyiszor, ettől eltérőleg, vagyis úgy, a mint régen. Tehát már ez is

nagy haladás megyénkben s minden jó irányu haladás méltó a fölemlítésre, szélesebb körben való tudomásvételre.

Vegyük elé tehát a közgyűlés jegyzőkönyvét s válogassunk ki néhány pontot abból, így legalább gondolkodni sem kell az irandók felől s épen azért nem elmefuttatás, hanem tények felsorolása leend a levelező közleménye s nem fogja sem önmagát álnév alatt dicsőíteni, mint némely levelező szokta azt tenni, kiirván, hogy mily jeles dolgokat végzett N. N. a mely névnek természetesen ő maga a tulajdonosa s közleménye alá oda ír egy álnevet.

De hát a termelési kísérletek sokfélék s kiki saját módja szerint termeli a szükségeseket. Az ilyenek babért termelnek saját homlokukra, a mit az ismerősök nem utánoznak ugyan, de jóízűen megmosolyognak, s így mégis valami értékkel bírnak.

J. p. 5. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ő nagyméltósága értesíti egyetelünket, hogy ha a fogarasi ménes-uradalom új üzemterve megengedi, az egyetel kérésére később hajlandó a faj sertésenyésztést is megkísérteni.

J. p. 8. Egyetelünk a múlt évben kiosztás végett 2000 drb. alma és körte magoncztot és 10,000 drb. nemes füzdugványt kapott ajándékba a magas kormánytól.

J. p. 9. Az erdélyi gazdasági egyetel fölhívása, mely szerint az ő közvetítésével gyümölcsöket küldjünk a budapesti kiállításra, köröztetett, de csak Schul Ábrahám és Keresztényi Antal küldött egyetelünk utján néhány faj finomabb almát és körtvét. Mi történt ezekkel, semmi további értesítést sem kapott az egyetel, miért ezután önállóan fog résztvenni egyetelünk ilyenmű kiállításán.

J. p. 10. Az állattenyésztési szakosztálynak az apa-állatok beszerzésére vonatkozó határozatait a választmány áttette a megye alispánjához, a ki fölkérte határozatát, hogy minő intézkedés tétetett ez irányban, lett-e eredménye?

J. p. 11. Az erdélyi gazdasági egyetelnek a paszuly értékesítése ügyében áttett 20 drb. értesítése kiosztott, de eredménye nem lett, mert a termés kevés volt.

J. p. 12. A m. é. szeptember 20-án Alsó-Visten rendezett állatkiállítás és szántás verseny, kitűnően sikerült tenyész-állatok jutalmazására 30 egyetelnek pénzjutalom és 15-nek kitűntető oklevél adatott. A szántásversenynél a legszebb szántást eredményező s legjobb járatu és szerkezetű ekékért egy 35 frt értékű szalastakarmányt aprózó gép, egy 12 frt értékű Fogarásban készített kukoricza sorbavető-gép és egy kitűntető oklevél adatott ki. Azóta rohamosan vásárolják a gazdák a hasonló szerkezetű Fogarásban gyártott ekét és kukoricza sorbavetőt. A kiállítás érdekét rögtönzött lófuttatás zárta be, melyen 25 futató gazda közül 5 első között a Horváth Mihály főispán, Jankovich Béla gazdasági intéző és Popeneciu Jakab szolgabíró által összeadott 15 frtból egy 5, 4, 3, 2 és 1 frtos díj osztott ki. Ezen kiállítás költségeinek részben való földözésére a magas kormány 100 frtot adott egyetelünknek.

J. p. 13. A szövetségbe lépett gazdasági egyetel végrehajtó bizottságának átirata folytán a parasztbirtokok állapota Fogarasmegyében megírati határozatott s ezen czélból a gyűlés megbizta a közgazdasági előadót, hogy az ügy tanulmányozása és adatok szerzése végett utazza be a megyét s a gyűjtött adatokat véleményes jelentése mellett terjesztsze be az elnökséghez további intézkedés végett.

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hírek.

— Lapunk mai számához egy utalvány van mellékelve azon t. vidéki előfizetőink számára, kiknek előfizetése a mai nappal lejár. Kérjük tisztelettel az előfizetéseket szíves mielőbbi megújítását.

A kiadóhivatal.

Színház. Az őszkor itt játszó Rémay-féle színtársulat ismét visszakerült városunkba s vagy nyolcz nap óta játszik már a Redoute-ban. A társulat nagyjában a régi; az eltávozott tagok helyébe részint újak léptek, részint pedig vendégek szerepeltetése által igyekszik az igazgatóság az előadásokat változatosabbakká tenni. És erre szükség is volna, mert mintha megcsappant volna a színházba járó közönségnél a látogatási kedv. Új tag szerepelt mult szombaton is, Gutzkow „Uriel Acosta” című legnépszerűbb s legjobb darabjában. Könnemann ur, ki a czimszerepet adta, előnyös alakkal rendelkezik, játéka komoly tanulmányra vall, hangja kissé fátyolozott, mely semmit sem nyer gyors, helyenként habaró, elsieltelt, a megértést szinte lehetetlenné tevő beszédmodorával. Különben a szerény számban összegyűlt közönség nem fukarkodott vele szemközt sikerültebb részleteknél tetszésnyilatkozataival, melyekből Löffler k. a. (Judith) és Bocka urnak (Silva) is szép játékuért jutott. Tegnap hétfőn a társulat naiv színészőjének Haffner k. a. jutalomjátékául Haffner Károly darabja „Therese Krones” adatott. Mindenesetre érdekes kísérlet volt a

leányt apja még jelenleg is legnépszerűbb darabjában látni, bár szerepe (Gabrielle) csak epizodikus s mindössze csak a vége felé mondani valója. A czimszerep egyike a legháládosabbaknak s Fischer k. a.-nak bő alkalmat nyílt sok oldalu tehetségét bemutatni, valamint Ferryberg uré is, ki a bécsi népköltő Reimund alakját igen rokonszenvesen és elég bensőséggel játszotta. Közönség meglehetősen számban volt.

Találtatott f. hó 27-én szombaton a bolonyai kut-átczában egy kisebb összeget tartalmazó színes tárcza; tulajdonosa a városkapitányságnál átvetheti. A lapunkban már említett talált kulcs még mindig lapunk szerkesztőségében van átvétlenül. Felhívjuk tulajdonosát a kulcs szíves mielőbbi átvételére.

Véres verekedés volt vasárnap este felé a deresztői nagykorcsmában és előtte az uton. Ugyanis Kapitány István malombérlő több más hétfalusi emberrel a nevezett korcsmában tánczolt és mulatott. Ugyanott egy más körben a deresztői bíró, Fugács Tódor vigadott deresztői embereivel. A tánczoló hétfalusiak egyike egy deresztőit tánczközben véletlenül megtaszítván, ez előbbi goromba szavakkal rendreutasította. Nagyobb szóváltás után Fugács Tódor bíró a rend helyreállítását követelvé, Miklós István hosszufalusi napszamos a bírót tetlegesen megtámadta, minek néhány perc alatt az volt a következménye, hogy a hétfalusiak és deresztőiek közt véres verekedés támadt, melynél bicskák, kövek s az udvarban a földből kirántott czölöpök voltak a támadó és védő fegyverek. A verekedés oly mérveket öltött, hogy több asszony és gyermek is a földre zuzva, alig tudott megmenekülni. A brassói rendőrség az esetről sürgőnyileg értesítve, csakhamar megjelent a helyszínén, hol időközben a hosszufalusi csendőrség is már megjelent. Csak nehezen sikerült a rendet és csendet helyreállítani. Főleg a városi orvosnak volt sok dolga, ki nem győzte a sok törött fejet bevarrni és a vértől számtalan sebeket bekötözni. Többek letartóztatnak és Brassóba kísértettek, hol a kir. járásbírósnak adatottak át. Teljes elismerés illeti dr. Nussbacher derék városi orvost, ki a szükséges kötöző és gyógyanyagokkal oly gyorsan jelent meg a helyszínén s végezte teendőit szokott ügyességével.

Jó magyarok szövetsége. A magyar államvasutaknál alkalmazott hivatalnokok kölcsönösen segélyző egyesülete f. hó 20-án megtartott közgyűlésében azt a hazafias határozatot hozta, hogy 200 forinttal az erdélyi magyar közművelődési egyesület alapító tagjainak sorába lép.

Családi tragédia. Berlinből írják, hogy ott egy Grieger nevű szabólegény felesége — míg férje az üzletben el volt foglalva — örültségi rohamban először két gyermekét, aztán önmagát megölte. Gyermekének mérget adott, aztán konyhakéssel elmetesztette a nyakukat. E véres tett után a maradék mérget kiitta s a kést nyakába szurta. Az eset egész Berlint izgalomban tartja.

Nagy viharok dúltak, mint Odesszából jelentik, Dél-Oroszországban. A közlekedés megakadt, s több halász a tengerbe veszett a viharban.

Vakmerő asszonyok. Bolegne mellett, Granagliában egy sereg asszony b rontott a községi tanácssterembe s az egész tanácsot derekasan eldöntötte. A spektakulum zért történt, mert a tanács elakarta halasztani egy ut kiépítését. Halljátok ezt, megyei utcsinálók?

Lapunk szerkesztőségében kerestetik egy teljesen megbízható szolgál. Jelentkezhetni Bolonya 325. sz. alatt

Törvénytörési csarnok. A brassói királyi törvénytörésznél 1886. márczius 27-én tartott nyilvános polgári ülésben előadott Barbu Györgynek, Barbu György Konstandiu ellen szerződés megsemmisítése iránti pere; Bregyan Juonnak Bregyan István s társai ellen birtokkiigazítás iránti pere.

A márczius hó 30-án tartandó nyilvános polgári ülésben előadatik a brassói általános takarékpénztárnak Greger Károly ellen 869 frt 48 kr iránti pere.

Végtárgyalások a törvénytörésznél.

A brassói kir. törvénytörésznél mint II-od fokú bíróság által 1886. ápril 1-én tartandó nyilvános bűntügyi ülésben előadnak: Lőrincz András és nejeének Kórodi József elleni külön álló könnyű testi sértés iránti ügye; Oana Jakab ellen tulajdon elleni kihágási ügy; Vajda András, Dates Tódor Juon, Danu Filimon, George Anna, Golasin Mateiu Anna, Ludu Jordán, Mojan Juon Danile, Nemes George Maria és Ursu Juon ellen külön-külön függőben levő becsületsértési ügyek.

Nyílt tér.*)

Új tanrendszer

a francia nyelv gyakorlati és elméleti gyors elsajátítására.

Alólírt e. f. é. ápril hó 1-től egy újabb esti tanfolyamot nyit Fekete-utca 410. szám alatti lakásán, csekély 3 frt havidíjért.

Jelentkezéseket szíveségből elvállal Zeidner H. ur könyvkereskedése.

Számos pártfogást kér:

Benado D.

francia nyevtanító.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Butorok. (121) 1—1

Eladandó egy garnitúra tükörös szekrény, több más szekrények, egy íróasztal, egy nagy asztal 6 darab székkal és három nagy kép, ugyancsak egy fűthető fürdőkád.

Nevezett tárgyak megtekinthetők április 15-ig kórház-utca 475. sz. a. I. emelet.

Fűrésztelep-bérbeadás.

A brassói asztalos-ipartársulat a Tömös-patakon, a Csigahegy hátán fekvő, vízerő által hajtott **fűrésztelepét f. évi április 3-án d. u. 3 órakor** a klastrom-utczában lévő butorraktárban írásbeli vagy szóbeli versenytárgyalás alapján a legtöbbet ígérőnek három évre haszonbérbe kívánja adni. — A feltételek ugyanott megtekinthetők.

(119) 2—3

A brassói asztalos ipartársulat.

Budapester Tagblatt.

Am 1. April beginnt ein neues Abonnement auf das „Budapester Tagblatt“.

Wir erlauben uns aus diesem Anlass die deutschlesende Bevölkerung Ungarns auf unser Blatt aufmerksam zu machen, das trotz seines kurzen Bestandes so verbreitet und beliebt ist, dass es bereits zu den bekanntesten und beliebtesten hauptstädtischen Blättern zählt.

Ein Programm des „Budapester Tagblatt“ zu entwickeln, ist überflüssig. Man weiss überall, dass unser Blatt die ausführlichsten und frischesten Berichte über alle interessanten und wissenschaftlichen Ereignisse bringt und dass es die einzige verschieden oppositionelle deutsche Zeitung in Budapest ist.

Die politische Richtung wird nach wie vor dieselbe bleiben. Indem wir die Namen der politischen Mitarbeiter mittheilen, haben wir gleichzeitig jene politische Richtung angegeben, welche wir vertreten. Wir haben die Ehre zu unseren Mitarbeitern zu zählen: Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Desseffy, Kleins Ernst, Franz Fenyesy, Bela Grünwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Hódossy, Ferdinand Horváth, Ludwig Horváth, Paul Károlyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Der Redaktion des Feuilletons widmen wir nach wie vor die grösste Pflege und wir dürfen mit Genugthuung hervorheben, dass alle hervorragenden Schriftsteller Ungarns unser Blatt bisher mit Beiträgen erfreuten. Schliesslich machen wir auf unseren Ökonomen aufmerksam, der für jeden Kaufmann und Gewerbetreibenden ein gewissenhafter und verlässlicher Rathgeber ist und nach wie vor unabhängig nach jeder Richtung hin, jede Erscheinung auf finanziellem, kommerziellem und gewerblichem Gebiete kritisch wird.

Gegenwärtig veröffentlichten wir den ausgezeichneten Roman „YVETTE“ von Guy de Maupassant, auf welchem ein Original-Roman unseres Landsmannes, des Romanschriftstellers Ludwig Tolnai: „Die Herren das Dorfes“ folgt, dem sich ein sensationeller Roman: „Die Schatzinsel“ von Stephenson anschliesen wird. Weiters haben wir Romane von Theuret, Quida, Daudet und Feuilleit erworben, die im Laufe des Sommers zum Adruck gelangen.

Um Jedermann von der Vorzüglichkeit des

„Budapester Tagblatt“

zu überzeugen, sind wir bereit, franco und gratis Probenummern zuzusenden.

Die Abonnementpreise betragen:

monatlich fl. 1.50 halbjährig fl. 7.— vierteljährig fl. 3.50 ganzjährig fl. 14.— Administration des „Budapester Tagblatt“ Pallas lit. u. Drukerel-Actien-Gesellschaft.

* Nagyon mérsékelt árak. *

Pontos kiszolgálás.

Zsigmond Áron

fűfűszabó,

a ki 9 évig mint szabász működött t. SCHWARZE és BARTHA urak üzletében,

teljesen új szabó-üzletet

nyitott

Brassó, klastrom-utca 8. sz. alatt.

Raktáron lesznek a legújabb divatu brünni, angol s francia szövetek, nemkülönben a brassóiak is.

Kitűnő szabás, gondos munka s olcsó árak által igyekezni fog a n. é. közönség mindenemű igényeit kielégíteni, — csak kéri kegyes pártfogását.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközölhetnek.

K i t ü n ö s z a b á s.

* Teljesen új szabó-üzlet. *

Huzás már jövő Hóban!

Kincsem 1 sorsjegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

Sorsjegyek kaphatók a „Brassó” kiadóhivatalában.

Bécsben, Singerstrasse 15. szám a.

PSERHOFER J.

gyógyszertára az „Arany birodalmi almához“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt „általános labdacok“ név alatt, utóbbi

alig létezik egy neme a betegségeknek, melyben e labdacok csoda-hatásukat be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, hol sok más gyógyszer hasztalanul lettek felhasználva, e labdacok segítségével számtalanul és rövid idő alatt teljes kigyógyulás eredményeztetett. Egy doboz 15 labdacossal 21 kr. Egy tekercs 6 dobozzal 1 ft 5 kr. postai szétküldéssel 1 ft 10 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldeték.)

Számtalan elismerő levelek érkeztek, melyekben e labdacok fogyasztói haláljuknak kifejezést adnak azért, hogy a legkülönfélébb nehéz nyavalyákból ismét teljes egészséghez jutottak. A ki csak egyszer is próbált e labdacokkal, azokat tovább ajánlja.

A sok hála nyilatkozatokból nehányat itt közlünk.

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt ur! Az ön labdacai csakugyan csodálatos módon hatnak; ezek nem olyanok, mint a másféle feldicsért szerek, hanem csaknem minden bajban valószínűleg segítenek. — A huszötör megrendelt labdacokból a legtöbbet jóbarátoknak s ismerősöknek kiosztottam s ezek mindegyikénél segítettek; sőt agy személyeknél is, kiknél különféle bajok s gyarlóságok léteztek, ha nem is tökéletes egészséget, de jelentékeny javulást nyertek, s e labdacokat folyvást használni kívánják. Azért kérem, küldjön nekem ismét 5 csomagot. — Részemről s mindazok részéről, a kik az ön labdacai által már szerencsések voltak egészségünköt visszanyerni, fogadja legmélyebb köszönetünket.

Deutinger Márton.

Bécs-Szt.-György, 1882. febr. 16.

Tisztelt uram! Az ön piluláért nem birom legbensőbb hálaomat elegendőképp nyilatkoztatni, mert nóm, ki már évek óta békélyátsba szenvedett, Isten segédelmé mellett csak az ön vértisztító labdacai által lett kigyógyítva, s ha ő még most is kényserdűve van némelykor azokból nehányat bevenni, mégis egészségre

olyannyira helyre van állítva, hogy most már ifjodott erővel minden teendőm végezhetem. — E köszönetnyilvánítást kérem a szenvedő emberiség javára felhasználni, s egyszersmind nekem még 2 csomag pilulát és 2 darab kina-szappant küldeni. Maradok kiváló mély tisztelettel

Novák Alajos, főkertész.

Bécs, 1881. február 20-án.

Tekintetes ur! Azon feltétellel, hogy az ön gyógyszerai mind oly jó hatással bírnak, mint az ön híres fagybalszama, mely családomban több avult fagydagánatok gyorsan kigyógyított, minden ugynevezett általános szer iránt táplált ellenszenvem mellett is elkövettem magamat az ön vértisztító labdacai használatára, hogy ezen apró gölyöcskék segítségével sokévi aranyeres bajomat bombázhassam. Nem tartozkodom önnek bevallani, hogy régi bajomból négyheti használata után tökéletesen kigyógyultam, s most ismerőseim körében e labdacokat legszorgalmasabban ajánlom. Az ellen sinos semmi kifogásom, ha ön e sorokat — de nevéem aláírása nélkül — közzé teszi.

Mély tisztelettel C. v. T.

Fagybalszam, Pscherhofer J.-től. Sok év óta fagyos tagokra s minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. — Egy köcsög 40 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, tagadhatatlanul a legjobb szer minden köszvényes és csuszó bajok, ugymint gerinczagybántalom, tagzsugargatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fűfűszabó, fűszagatás stb. stb. ellen. — Ára 1 ft 20 kr.

Élet-essencia, (prágai cseppek); megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bántalmak ellen kitűnő házi-szer. — Egy üveggel csak 20 krajczár.

Tannochinin kenőcs, Pscherhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által legjobbnak elismerve. — Ára egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint osztr. ért.

Hasonszenvi (hom.) mindenféle gyógyszerek készletben tartatnak.

Az itt felsorolt szereken kívül még mindazon gyógyászati különlegességek, melyek osztrák lapokban ajánlva vannak, kaphatók, ugyanis:

Alpesi növény-likör, Bernhard W. Ottmártól. Egy üveg 2 ft 60 kr.; fél üveg 1 ft 40 kr.

Mészvasszörp, Herbabny-től. — Egy üveg ára 1 ft 25 kr.

Schaumann gyomorsója. Egy doboz 75 kr.

Ferenczpálinka, (sósorszesz). — Egy üveg ára 60 krajczár.

Stájer növényzörp. Egy üveg 88 kr.

Szem-essencia, dr. Rommershausentől. Egy üveg 2 ft 50 kr.; félüveggel 1 ft 50 kr.

Dr. Hufeland szemdohánya. — Ára egy doboznak 60 kr.

Köszvény-fluid, Kwizdától. Egy üveg 1 ft.

stb. és minden netalán raktáron nem létező cikkek kívánatra pontosan és legutányosabb áron megszerezhetnek.

Küldeményezések 5 forint összegben alul postával csak az összegnek postautalványával való előleges beküldésére, — nagyobb összegeknél utánvétellel is teljesíthetnek.

Egyetemes tisztító-szer Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményével, ugymint: fűfűszabó, szédülés, gyomorgörös, gyomorhív, aranyeres bántalmak, székrekedés stb. ellen. — Egy csomag 1 ft.

Utifű-lé, egy már régi idő óta ismert, kitűnő fűfűszabó, házi-szer hurut, rekedtség, fűfűszabó stb. ellen. — Egy üvege 50 kr.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, vágás- vagy szaraból eredt sebekre, mindenféle nyavalyás dagánatokra és régi, időnként feltörő dagánatokra is a lábakon; megrogzott mirigydagánatokra, fájdalmas pokolvarra, sebes és gnyadt emlékre, köszvényfolyásokra s hasonló bajoknál számtalanszor bebizonyult szer. — Egy köcsög 50 kr.

Golyva-balszam, a golyva ellen biztos szer. — Egy üvege 40 kr.

(16) 7 12